

Wyzwania leśnictwa....IX Sesja Zimowej Szkoły Leśnej Sękocin Stary '2017

Otwarcie Sesji przez prof. dra
hab. Janusza Czerepko

Wystąpienie dra inż. Konrada
Tomaszewskiego, dyrektora LP

Budynek Instytutu Badawczego Leśnictwa, miejsce Zimowej Szkoły Leśnej

Pomysłodawcą Zimowej Szkoły Leśnej organizowanej przez Instytut Badawczy Leśnictwa jest prof. Andrzej Kłoczek, a pierwszą sesję, „Leśnictwo wielofunkcyjne – stan obecny i przyszłość” zorganizowano 8 lat temu. W kolejnych latach poruszano następujące zagadnienia:

- Problemy ochrony przyrody w lasach (2010),
- Strategia rozwoju lasów i leśnictwa w Polsce do 2030 roku (2011),
- Przyrodnicze i gospodarcze aspekty produkcji oraz wykorzystania drewna – stan obecny i perspektywy (2012),
- Planowanie w gospodarstwie leśnym XXI wieku (2013),
- Przyrodnicze, społeczne i gospodarcze uwarunkowania oraz cele i metody hodowli lasu (2014),
- Łowiectwo w zrównoważonej gospodarce leśnej (2015),
- Zagrożenia lasu oraz jego funkcji – przyczyny, konsekwencje i szanse dla gospodarki leśnej (2016).

W tym roku (w dniach 14-16.03) temat brzmiał: „Wyzwania leśnictwa wobec zachodzących zmian w środowisku przyrodniczym, oczekiwań społecznych, uwarunkowań ekonomicznych i prawnych” i na marginesie można zauważyć, że swoją długością nawet kilkukrotnie przewyższał poprzednie.

O prężności inicjatywy świadczy fakt, że w tegorocznej sesji wzięło udział ponad 250 osób i w trakcie obrad przedstawiono 21 referatów, w tym kilka wygłoszonych przez gości zagranicznych, w czterech blokach tematycznych.

Z punktu widzenia leśników Lasów Państwowych, do najważniejszych wystąpień zaliczyć należy dwa referaty dyrektora generalnego – dr inż. Konrada Tomaszewskiego. Dyrektor wspominał o istniejącej sprzeczności pomiędzy ustawami o lasach i o ochronie przyrody, w odniesieniu do gospodarki leśnej. Jego zdaniem, pozyskiwanie drewna jest korzystne dla zdrowia lasu. Mówił też, że poprzez sadzenie niektórych gatunków drzew można zwiększyć zdolność lasów do pochłaniania dwutlenku węgla. Na marginesie wspominał też, że „nie ma czasu dokańczać dzieł zaczętych”.

Z innych wystąpień, warto podkreślić duże znaczenie marketingu leśnego usług ekosystemowych i związane z tym np. promowanie marki regionu dla zbieraczy grzybów lub udostępnianie szlaków rowerowych za opłatą (B. Wolsflehner). Mówiono też, że konflikty związane z prowadzeniem gospodarki leśnej mogą wyzwać pozytywne bodźce i być motywujące do lepszego zarządzania (C. Sandström).

Dobre wyniki dają działania związane z szerokim upublicznieniem dużych „leśnych” przedsięwzięć gospodarczych (np. „Programu dla Beskidów”) w celu uzyskania akceptacji społecznej (K. Szabla, S. Małek).

Interesujące były głosy związane ze przeprowadzoną w Niemczech i Finlandii zmianą formy prawnej „lasów” z jednostki budżetowej na państwowe przedsiębiorstwo leśne, co było podyktowane koniecznością uzyskania dochodowości.

Zdaniem J. Kocela i A. Czerskiego - zysk uzyskiwany przez nadleśnictwa może być przeznaczany na nagrody dla pracowników, zasilenie ZFŚS, cele społeczne oraz kapitał zasobów LP, przy czym nie praktykuje się ich przeznaczania na finansowanie nagród pracowniczych.

Na beztróskie korzystanie z pozaprodukcyjnej roli lasu zwrócił uwagę K. Adamowicz i sugerował potrzebę dążenia do wdrożenia pomiaru wartości użyteczności pozaprodukcyjnych lasu.

P. Małz zauważył, że młodzież szkolna, do której przede wszystkim kierowana jest oferta edukacyjna Lasów Państwowych, wykazuje niski poziom wiedzy o PGLLP, stąd warto koncentrować się na mocniejszej edukacji studentów.

Ważna odnotowania jest wypowiedź prof. A. Grzywacza, który zauważył, że coraz więcej gatunków jest obejmowanych ochroną, przy jednocześnie wzrastającej trudności ich rozpoznawania, bo kto zna 1841 taksonów, a Czerwona Lista obejmuje 6392 pozycje.

Wśród konferencyjnych wniosków znalazły się m.in. stwierdzenia, że:

- trwała gospodarka leśna i przeciwdziałanie wylesieniom wpływają korzystnie na pochłanianie węgla;
- nie jest możliwe świadczenie wszystkich pożądanych funkcji przez każdy drzewostan;
- przenikanie się ochrony lasu i ochrony przyrody jest wieloaspektowe, a wspólną misją obu dziedzin jest ochrona i zachowanie trwałości lasu;
- istnieje potrzeba opracowania strategii i taktyki ochrony ekosystemów leśnych w warunkach obecnych i przyszłych zagrożeń;
- istnieje duże ekonomiczne znaczenie pozaprodukcyjnych funkcji lasów, co nie znajduje odzwierciedlenia w przychodach gospodarstw leśnych;
- w uprawach i młodszych drzewostanach ich wartość należy ustalać w oparciu o poniesione nakłady w rachunku ciągłym, natomiast w starszych – stosując metodę zdyskontowanych nadwyżek przychodów nad kosztami;
- cele gospodarki leśnej nie zawsze są zbieżne z oczekiwaniami społecznymi, stąd ważnym zadaniem jest wypracowywanie wzorcowych procedur postępowania w sytuacjach konfliktowych;
- kontakty zarządców lasów ze społeczeństwem powinny stać się normą na wszystkich szczeblach zarządzania i mieć charakter ciągły;
- przekształcenie jednostek budżetowych w państwowe przedsiębiorstwa leśne służy poszerzeniu możliwości prowadzenia działalności gospodarczej oraz uprawnień decyzyjnych;
- jednym ze skutków realizacji projektu „Leśne Gospodarstwo Węglowe” będzie profesjonalizacja systemów informatycznych, służących do obliczania zawartości węgla w ekosystemie leśnym;
- istnieje potrzeba poszukiwania absolutnych i względnych wskaźników charakteryzujących ekonomiczną efektywność wykorzystania zasobów naturalnych;
- należy kształtować świadomość społeczną oraz motywować i zachęcać społeczeństwo do udziału w podejmowaniu działań związanych z polepszeniem jakości środowiska naturalnego.

Z prezentacjami wygłoszonych referatów oraz z pełnym brzmieniem wniosków można zapoznać się pod adresem:

http://www.zsl.ibles.pl/program_IX.html

Syntetycznie podsumowując tegoroczną edycję Zimowej Szkoły Leśnej - trudno dopatrzeć się jakichkolwiek mankamentów.

Władysław Kusiak – uczestnik

Uczestnicy IX Sesji Zimowej Szkoły Leśnej